

ROZPRÁVKY Z MAŠTALE

Eva Bieliková

Autor: Eva Bieliková ©

Ilustrácie: Mária Oláhová © Základná škola Plavecký Štvrtok

peti
humanity

AKO VZNIKLA TÁTO KNIŽKA?

Občianske združenie Deti humanity každoročne pripravuje pre deti cyklus kreatívnych súťaží Môj svet. Roku 2007 sa doň prihlásilo aj pôvabné dvanásťročné rómske dievčatko z Plaveckého Štvrtka, Majka Olahová. Majka dosahovala vynikajúce výsledky vo všetkých siedmich disciplínach súťažného cyklu, no osobitne dobre jej išla výtvarná súťaž. Stovkami obrázkov vytvárala čarovné svety. Keď Majkinu tvorbu videla jedna z členiek poroty, Mgr. Evka Bieliková, ktorá krátko predtým vydala knižku rozprávok pre deti, požiadala Majku, aby ilustrovala jej ďalšiu knižku. Majka súhlasila. Prečítala si rukopis a ku každej rozprávke nakreslila obrázok. Takýmto jednoduchým spôsobom vznikla knižočka rozprávok pre deti. Bola ocenená v rámci jednej zo súťaží cyklu Môj svet. Tá súťaž nesie názov Činorodé priateľstvo. Jej poslaním je pripravovať a realizovať ušľachtilé, osožné činy. Môžete posúdiť, ako sa to spoluautorkám tohto dielka podarilo. Knižka vznikla pred pár rokmi, ale to, dúfame, neznižuje jej hodnotu. Skutočné umenie, podobne ako skutočné priateľstvo, pretrváva.

AKO SA PEJKO STRATIL

Kravka Strakuľa mala už veru strach. Deň sa krátil, noc sa blížila míľovými krokmi, no koníka Pejka stále nebolo. Darmo z maštale vyzerala von drevenými dvierkami, darmo počítala jedenkrát, druhýkrát, ba i tretíkrát do sto, Pejka nebolo a nebolo. Strakuľu pochytili náramné obavy.

„Hádam sa mu len nič zlého neprihodilo?“ povzdychla si nahlas celá vystrašená.

„Len sa ty nič neboj! Pejko sa čo nevidieť vráti,“ začvirikal vrabčiak Čimro.

„Len aby!“ opäť si povzdychla Strakuľa tentoraz o voľačo pokojnejšie.

„Pod'me rátať do sto,“ navrhol Strakuli Čimro. „Uvidíš, že Pejko sa vráti, ani riadne do sto nenarátame.“

„Už som to skúšala a nepomohlo,“ Strakuli sa v oku objavila veľká slza.

„Neplač!“ chlácholil Strakuľu Čimro. „Ak budeme rátať obaja, určite to pomôže.“

I pustili sa spoločne počítať. Napočítali do sto prvýkrát, druhýkrát, ba aj tretíkrát, no po Pejkovi akoby sa zem zľahla. Strakuľa sa pustila do veľkého plaču: „Zaiste sa mu čosi prihodilo chudáčikovi koníkovi môjmu milému.“

„Nerumázgaj toľko, Strakuľa,“ tíšil kravku Čimro. „Pejka ti určite nájdem, akože sa Čimro volám!“

Vrabčiak Čimro náhlivo vyfrnkol z maštale i zaletel na lúku: „Možno si Pejko ešte pochutnáva na čerstvej jarnej trávičke,“ pomyslel si s nádejou.

No čo ako si šiel Čimro oči vyočiť, o Pejkovi na celej celučkej lúke nebolo ani chýru, ani slychu.

„Hádam bude u niekoho na návšteve,“ nádejal sa Čimro. Obltel celý dvor, nakukol prasiatku do chlievika, sliapočkám do kurína, kačkám do jazierka, ba aj Lapajovi do budy. Iba čo všetkých vo dvore vyplašil, no Pejka i tak nenašiel.

„Pejko sa stratil! Pejko sa stratil!“ zlá správa sa šírila po dvore rýchlosťou blesku.

„Chudáčik Pejko, čo ak sa nenájde?“ mudrovala kačka.

„Nešír paniku a strč si radšej zobák pod vodu,“ nahneval sa Čimro prenáramne na kačku. „Pejko sa dozaista nájde. Uvidíš!“

Tu sa na celý dvor ozval Strakulin radostný hlas: „Pejko sa našiel! Môj milý zlatý Pejko sa našiel!“

Čimro doletel do maštale rýchlosťou priam závratnou a zlostne sa oboril na koníka: „Hej, Pejko, kde si celý ten čas trčal, kým sme ťa so Strakuľou hľadali?“

Pejko uprel na Čimra nechápavý pohľad a dotknuto odvetil: „Spal som len tu, v maštali, vo veľkej kope sena.“

„Že mi to skôr nenapadlo!“ prekvapene zvolal Čimro. „Veď pod sviečkou býva vždy najväčšia tma!“

AKO PEJKO ONEMEL

„Dobré ráno, Pejko!“ pozdravila kravka Strakuľa koníka a dodala: „Chystám chutné raňajky. Čerstvú chrumkavú trávičku.“

No Pejko neodpovedal, len smutne hľadel na Strakuľu, ako pripravuje raňajky.

„Prečo nič nevravíš? Vari nie si hladný?“ prekvapila sa Strakuľa. Pejko pokrútil hlavou.

„Naozaj nie si hladný?“ opäť sa zadivila Strakuľa. „Veď ty máš tak veľmi rád čerstvú trávičku.“

Pejko znovu pokrútil hlavou.

„A vôbec, prečo nič nevravíš a stále len hlavou krútiš?“ pojala Strakuľu zlá predtucha. „Hádam si len neonemel?“

Tu koník prikývol.

„Čo si to len vyparatilo, zviera jedno nešťastné!“ preľakla sa Strakuľa. „Musíme ísť ihneď k doktorovi.“

Pejkovi sa veľmi chcelo k doktorovi, no na Strakulino naliehanie chtiac-nechtiac privolil.

„Nemôžeš predsa naveky mlčať,“ dohovárala Pejkovi Strakuľa. I vybrali sa k doktorovi.

„Pán doktor, Pejko má zvláštnu chorobu,“ lamentovala Strakuľa. „Stále len mlčí a vôbec nič nevraví.“

„Pozrieme sa na to,“ povedal doktor a vľúdne sa obrátil na Pejka: „Otvor poriadne papuľku a povedz ááá.“

Pejko otvoril papuľku ako vládca, no miesto „ááá“ len ticho zachrčal.

Doktor sa zamračil: „Vôbec sa mi to nepáči. Jazyk máš červený a na ňom samé pľuzgierky. Len aby to nebola infekčná choroba!“

„To by nám tu ešte chýbalo!“ zvolala Strakuľa.

„Veru, veru,“ vážne prikývol doktor. „Museli by sme vyhlásiť karanténu. Nik by nesmel opustiť dvor a všetci by museli dostať injekciu.“

„Aj ja by som dostal injekciu?“ preľakol sa vrabčiak Čimro.

„Pravdaže,“ prikývol doktor. „Povedal som všetci, tak všetci!“

„Mne by ste ju veru nemuseli dať, pán doktor,“ zavrtel hlávkou Čimro.

„Veru musel, rozumel si? Musel!“ nahneval sa doktor až mu tvár očervenela ako riadne dozretá paradajka.

„A veru nie! Nie!“ uličnícky skackal Čimro po obloku ordinácie. „Veď Pejkovi nič nie je!“

„Nič mu nie je?“ začudoval sa doktor. „Prečo má potom jazyk červený a celý posiaty pľuzgierikmi, háá?“

„Nuž preto, pán doktor, lebo včera prehltol riadny kus žihľavy, čo rástla pri plote,“ huncútsky začvirikal Čimro a vyfrnkol von oblokom.

AKO SA Z PEJKA STAL BELKO

„Treba nám vymaľovať maštaľ,“ povedala jedného dňa kravka Strakuľa. „Celá je už ufúľaná, zamazaná.“

„Mne sa ani nezdá,“ zahundral koník Pejko, lebo dobre vedel, čo ho čaká.

„Ba veru treba,“ trvala na svojom Strakuľa. „Kúpila som vápno, zmiešaj ho s vodou a pusti sa do maľovania.“

„To som vedel!“ nevrlo zafúkal Pejko.

„Čo si vedel?“ Strakuľa pozrela prísne na Pejka.

„Čo, čo?“ bránil sa Pejko. „Že ju budem opäť maľovať ja!“

„A kto iný? Vari nie ja?“ nahnevala sa Strakuľa. „Ja mám veru iné povinnosti. Idem navštíviť svoju sestru Rysuľu do susedného dvora. Keď sa vrátim, nech je maštaľ vymaľovaná!“

Strakuľa viac nepozrela na Pejka a ráznym krokom zamierila do susedného dvora.

„Vidíš ju, aká je?“ sťažoval sa Pejko vrabčiakovi Čimrovi, ktorý obďaleč zobkal zrno, čo sliepočky nepojedli.

„Radšej sa rýchlo poponáhľaj s maľovaním, kým sa Strakuľa nevráti,“ začvirikal Čimro.

„Máš pravdu,“ vzdychol si Pejko a náhlivo sa pustil do práce. „Musím maštaľ vymaľovať, kým Strakuľa nepríde!“

„Veru hej! Veru hej!“ čvirikal Čimro.

A Pejko sa tak ponáhľal, až sa vápnom celý od hlavy až po kopýtko riadne zamazal. A z hnedého koníka Pejka sa zrazu stal koník načisto biely.

„Vyzeráš úplne ako susedoví koník Belko,“ zasmial sa Čimro. „Musíš sa umyť, inak ťa Strakuľa nespozná.“

„Čoby ma nespoznala,“ zafúkal Pejko. „Som predsa taký istý, ibaže som teraz biely.“

„Rýchlo sa bež umyť, Strakuľa ide!“ vtom vyľakane zapípal Čimro.

Neskoro. Spoza maštale sa vynorila Strakuľa.

„A ty si čo za koňa?“ oborila sa na Pejka.

„Predsa Pejko, vari ma nepoznáš?“ nešťastne zaerdžal Pejko.

„Môj Pejko je hnedý a ty si celý biely. Nie si ty náhodou Belko zo susedného dvora?“ podozrievavo sa na nešťastného koníka osopila Strakuľa.

„Chod' len pekne domov, Rysuľa ťa už čaká!“

„Čo som vravel, že ťa Strakuľa nespozná?“ tíško šepkal Čimro Pejkovi do uší.

Vtom sa len, nevedno odkiaľ, prihnali mraky i spustil sa prudký lejak. Strakuľa sa s Čimrom rýchlo ukryli do maštale, no Pejko sa veru neodvážil vojsť dnu, a tak zostal vonku. Ako kvapky kvapkali, milého Pejka-Belka pekne poumývali. A z bieleho koníka sa opäť stal hnedý Pejko.

„Oj, ako dobre, že dnes tak krásne pršalo,“ s úľavou si pomyslel Pejko

AKO PEJKO KUPOVAL STRAKULI DARČEK

„Ahoj, Pejko! Čo si dnes taký smutný?“ začvirikal zrána na koníka vrabčiak Čimro.

„Som veru smutný,“ zvesil Pejko hlavu. „Dnes má Strakuľa narodeniny a ja by som jej chcel darovať nové kopýtko. Tie staré má už načisto zodraté.“

„A to si preto taký smutný? Chod' do obchodu a kúp ich,“ radil Čimro.

„To sa ti povie, kúp ich! A za čo, keď nemám peniaze?“ vzdychol Pejko.

„Nuž, keď nemáš peniaze...“ Čimro sklonil hlávku a usilovne premýšľal. „Mám to! Mám to!“ natešene zvolal.

Pejko prekvapene hľadel na Čimra ako letí do kúta maštale. Stálo tam plnučičké vedro čerstvého mlieka.

„Vezmeme vedro mlieka a vymeníme ho v obchode za kopýtko,“ nadchýnal sa Čimro.

No Pejkovi sa Čimrov nápad neveľmi pozdával: „To je Strakulino mlieko,“ namrzene odvetil.

„Pre koho to mlieko Strakuľa prichystala?“ nedal sa Čimro.

„Nuž pre mňa, aby som ho vypil,“ tíško zašomral Pejko.

„Vidíš, vidíš, aby si ho vypil,“ veselo skackal Čimro. „Ty ho však dnes nevypiješ, ale vymeníš za nové kopýtko!“

„To je veru dobrý nápad!“ potešil sa Pejko. „Že mi to skôr nenapadlo!“

Pejko s Čimrom sa vybrali do obchodu. V obchode postavili plné vedro čerstvého mlieka na pult. Predavač začudovane pokrútil hlavou: „A toto je čo?“ prekvapene vykotal.

„Predsa mlieko, od našej Strakuli. Ochutnaj! Je výborné,“ chválil Čimro Strakulino mlieko. Predavač si odpil z mlieka riadny dúšok a zachmúrená tvár sa mu vyjasnila.

„Jakživ som také mlieko nepil! To je delikatesa, náramná delikatesa,“ rozplýval sa od nadšenia.

„Čo je to prosím?“ svorne zvolali Pejko s Čimrom.

„Predsa lahôdka. Lahôdka! Vyberte si kopýtko, aké len chcete!“ odvetil uveličený predavač.

Pejko s Čimrom veru nelenili a ihneď sa pustili vyberať Strakuli nové kopýtko. Dlho vyberali a preberali, nakoniec predsa len našli. Kopýtko hnedé, cifrované, s najnovším vzorom.

„Tieto chceme a žiadne iné!“ zvolali Pejko s Čimrom a položili nové kopýtko na pult.

Predavač sa trochu zachmúril: „No tieto sú veľmi drahé!“

„Ved' aj Strakulino mlieko je náramná delikatesa,“ hrdo odvetil Čimro.

„Nuž teda dobre, vezmite si ich,“ zahundral predavač a zabalil kopýtko do úhľadnej škatule.

Pejko s Čimrom schytili škatuľu a natešene sa náhlili domov.

„Milá naša Strakuľa, všetko najlepšie k narodeninám!“ zablahoželali kravke a nedočkavo jej podali zabalený darček.

Strakuľa rozbaliла úhľadnú škatuľu a vlastným očiam neverila: „Nové kopýtko!“ vydýchla od prekvapenia. „Aké sú len pekné, cifrované! A...Čimro, povedz, čo ste za ne dali?“

„Veľkú delikatesu, vlastne, pochúťku,“ pyšne odvetil Čimro. „Predavačovi náramne chutila.“

„Čo to len mohlo byť?“ premýšľala Strakuľa.

„Predsa tvoje výborné mliečko!“ nadšene začvirikal Čimro.

„Moje mliečko?“ začudovala sa Strakuľa a zadumane pokrútila hlavou: „Ani som sa nenazdala, že je také dobré!“

AKO BOL PEJKO NA NÁVŠTEVE

Bolo teplé slnečné popoludnie. Koník Pejko s kravkou Strakuľou oddychovali v maštali po dobrom obede. Tu sa vo dverách zjavil vrabčiak Čimro.

„Čvirik! Čo robíš Pejko? Čvirik!“ začvirikal na Pejka.

„Nič, oddychujem,“ ospalivo zívola Pejko.

„Neleňoš toľko, ideme na návštevu k prasiatku,“ duril Čimro Pejka.

„K prasiatku?“ zadivil sa Pejko. „A kedy nás pozvalo?“

„Pred chvíľkou.“ odvetil Čimro.

„Hm, nikdy som nebol u prasiatka na návšteve,“ Pejko opäť začudovane pokrútil hlavou.

„Ani ja. Som zvedavý, ako to v chlieviku vyzerá,“ začvirikal Čimro.

„Mali by ste prasiatku čosi zobrať. To sa patrí, keď idete na návštevu,“ ozvala sa Strakuľa.

„Och áno, milá Strakuľa. Takmer by som zabudol!“ preľakol sa Pejko. „Čo by si len prasiatko o nás pomyslelo!“

„Vezmite mu jabĺčka. Určite mu budú chutiť,“ radila Strakuľa.

Pejko vložil do tašky jabĺčka, dôkladne si prečesal hustú hrivu a vedno s Čimrom sa vybrali k prasiatku na návštevu. O chvíľu mu zaklopali na vráтка. Prasiatko vystrčilo z chlievika hlávku a zbadalo Čimra s Pejkom. Náramne sa potešilo: „Poďte ďalej! Len si tu u mňa pekne sadnite,“ vyzývalo Čimra s Pejkom.

Čimro s Pejkom by sa veru aj radi boli posadili, no prasiatko malo v chlieviku taký neporiadok, že si Čimro s Pejkom naskrze nemali kde sadnúť, a tak len rozpačito postávali.

„No, my už pôjdeme,“ povedal po chvíľke Pejko.

„Veru, veru, musíme už ísť,“ rýchlo prisvedčil Čimro.

„A čo tak skoro?“ začudovalo sa prasiatko. „Veď ste tu boli tak krátko!“

„Vieš, máme ešte čosi na práci,“ namrzene riekol Pejko a vedno s Čimrom sa pobrali domov.

Strakuľa bola náramne prekvapená, že sa Pejko s Čimrom tak rýchlo vrátili z návštevy domov.

„Stalo sa niečo?“ pýtala sa znepokojená.

„Veru stalo,“ vážne odvetil Pejko. „Musíme upratať!“

„Upratať?“ začudovala sa Strakuľa. „Prečo chceš odrazu upratovať?“

Pejko pozrel prísny okom na Strakuľu: „Vari si zabudla, že zajtra k nám príde na návštevu kravka Rysuľa?“

AKO PEJKO ĎATELINKU KOSIL

„Pejko, choď na lúku čerstvej ďatelinky nakosiť. Bude k večeri,“ riekla kravka Strakuľa koníkovi Pejkovi.

Pejko mal veľmi rád čerstvú ďatelinku. Z komôrky vytiahol kosu, naostril ju osličkou a s kosou na chrbte sa veselo vybral na lúku. Oj, či tam len bolo krásne! A vzduch bol plný ďatelinkovej vône. Pejko nakosil ďatelinku a natešene sa pobral domov. Slinky sa mu zbíhali pri pomyslení, ako si na nej pochutí. Tu stretol húsky. Vracali sa z jazierka. Húsky ihneď zočili Pejkovu voňavú ďatelinku.

„Daj nám z nej trochu,“ túžobne zaprosili.

Pejko dovolil húskam, aby si trochu vzali z jeho ďatelinky. No húsok bolo veľa, a hoci každá húska si vzala len po troche, Pejkovi z ďatelinky veľa neostalo.

„Túto už nechám Strakuli,“ povzdychol si nahlas.

„A ty, čo budeš večerať? Čo budeš večerať?“ dotieravo začvirikal z topoľa vrabčiak Čimro.

„Čo? Čo?... Nič!“ odfrkol s nevôľou Pejko.

„To budeš mať ale dobrú večeru!“ zachichotal sa Čimro. „A čo ti na takú večeru povie Strakuľa?“

„Veď to!“ zosmutnel Pejko. „Zaiste sa bude hnevať.“

Pejkovi sa už nevelmi chcelo domov, a tak sa len vliekol z nohy na nohu. Naveľa, naveľa, nakoniec len prišiel domov. Strakuľa ho pred maštaľou netrpezlivo vyzerala.

„Už som sa bála, kde si tak dlho?“ stroho pozrela na Pejka.

„Tu máš čerstvú ďatelinku,“ povedal Pejko smutne a lačne sa zahľadel do svojho prázdneho válova.

„A ty prečo neješ?“ Strakuľa prísny pohľadom premerala Pejka.

„Nemá čo. Svoju ďatelinku rozdal húskam,“ zaraz vyzradil Čimro.

Strakulin pohľad znežnel: „Pejko, ty si svoju ďatelinku rozdal húskam?“

„Áno,“ tíško prikývol Pejko.

„Nože si vezmi z mojej,“ láskavo vyzvala Strakuľa Pejka.

Pejko s Čimrom prekvapene pozreli na Strakuľu: „Ty sa nehneváš?“ riekli razom.

„Prečo by som sa mala hnevať?“ začudovala sa Strakuľa. „Že má Pejko dobré srdce?“

AKO PEJKO NAUČIL MAČA PIŤ MLIEKO

„Mňááú! Mňááú!“ ozývalo sa nešťastne celou maštaľou.

„Pejko, nože sa pozri, čo za mača to u nás narieka,“ riekla kravka Strakuľa koníkovi Pejkovi. „Ja ho veru naskrze nevidím.“

Pejko si pozorne premeral maštal', šiel si priam oči vyočiť, no ani on mača nevidel.

„Aha! Tam je! Čupí v sene,“ vykrikol vrabčiak Čimro, čo pred chvíľkou priletel do maštale.

Pejko podišiel opatrne k senu, čo ležalo v kúte maštale.

„Vyjdi von!“ rozkázal prísne.

Tu sa zo sena vykotúlala malá čierna guľôčka.

„Ľaľa! Mača!“ radostne začvirikal Čimro.

„Aké milé, utešené mačiatko,“ potešil sa aj Pejko. "Chceš mliečko?" láskavo sa privravel mačaťu.

„Mňááú, mliečko? Nijéé,“ sklamane zatiahlo mača. „Mne gazdiná dáva len smotánku.“

„No Strakulino mliečko je vynikajúce, aj predavač povedal,“ zarazil sa Pejko.

„Neprosím,“ mača namyslene zodvihlo nosík. „Ešte som nikdy nepilo mliečko, iba smotánku!“

„Ty si voľáke priberčivé mača,“ prekvapene pokrútil hlavou Čimro. „Bež si len pekne za gazdinou. My tu nijakú smotánku nemáme.“

Mača hrdopyšne šiblo čiernym chvostíkom a nafúkane vykročilo z maštale. Pejko s Čimrom pozreli na Strakuľu. Strakuľa smutne stála so sklonenou hlavou. V oku sa jej ligotala veľká slza.

„Neplač, Strakuľa,“ chlácholivo riekol Pejko.

„Veru,“ pridala sa i Čimro. „Ako môže mača vedieť, že tvoje mliečko je najlepšie na svete, keď ho nikdy nepilo?“

Prešiel týždeň, prešiel i druhý a Strakuľa, Pejko aj Čimro takmer zabudli na namyslené mača, keď sa len odrazu v kúte maštale ozvalo ľútostivé „mňááú!“

„To si ty?“ prísne zagánil Čimro. „Čo by si chcelo?“

„Chcelo by som trošku mliečka, mňááú,“ plačlivo zamňaukalo mača.

„Ty by si chcelo mliečko?“ uštipačne sa zasmial Čimro. „Čo tak zrazu?“

„Som hladné, mňááú,“ opäť zatiahlo mača.

„Choď ku gazdinej, nech ti dá smotánku,“ prísne dodal Pejko.

„Gazdiná nie je doma a ja som veľmi hladné,“ nariekalo mača.

Pejko s Čimrom pozreli na Strakuľu. Strakuľa si povzdychla a tíško riekla: „Dajte mačaťu z môjho mliečka, možno mu bude chutiť.“

Pejko s Čimrom naliali mačaťu do misky mliečka a ono sa doň pustilo tak hltavo, až malo nosík i fúzy biele.

„No, čo? Chutí ti Strakulino mliečko?“ zvedavo sa spýtal Pejko.

„Áno,“ udivene odvetilo mača a maškrtne si oblizlo fúzy. „Veru je lepšie ako smotánka od gazdinej!“

AKO PEJKO VYČISTIL KAČIČKÁM JAZIERKO

„Pozri, Pejko, na kačičky, aké sú len ufúľané,“ pohoršene krútila hlavou kravka Strakuľa.

Koník Pejko sa zahľadel na krdeľ šedivých kačičiek a tiež neveriacky pokrútil hlavou: „Hm, naozaj sú riadne zababrané, no myslím, milá Strakuľa, že kačičky sa zaiste idú do jazierka poumývať.“

„Mýlite sa!“ pobavene sa zachichotal vrabčiak Čimro. „Kačičky sa z jazierka práve vracajú.“

„Vôbec tomu nerozumiem,“ opäť pokrútil hlavou Pejko. „Ak sa vracajú z jazierka, mali by byť čistučké, pekne žltučké.“

„Áno, Pejko má pravdu,“ pridala sa Strakuľa. „Mali by byť čistučké, žltučké ako slniečko.“

„Nóó,“ zatiahol Čimro. „Vy však vôbec neviete, že to už dávno nie je jazierko, ale poriadna bačorina.“

„Bačorina?“ začudovali sa Pejko so Strakuľou.

„Prečo ju gazda nevyčistí?“ zamračil sa Pejko.

„Nemá čas, nemá čas,“ posmešne začvirikal Čimro.

„Plané výhovorky,“ nahnevane šomral Pejko. „Keď gazda nemá čas, sám kačičkám jazierko vyčistím!“

Strakuľa súhlasne pozrela na Pejka. A Pejko veru nelenil. Vzal lopatu a náhlil sa k jazierku. Na dne ležala hrubizná vrstva bahna. Pejko sa doň pustil s náramnou vervou. Lopatou odhadzoval bahno dlho do noci. Keď svitlo ráno, bolo jazierko čisté, modré ako ranná obloha.

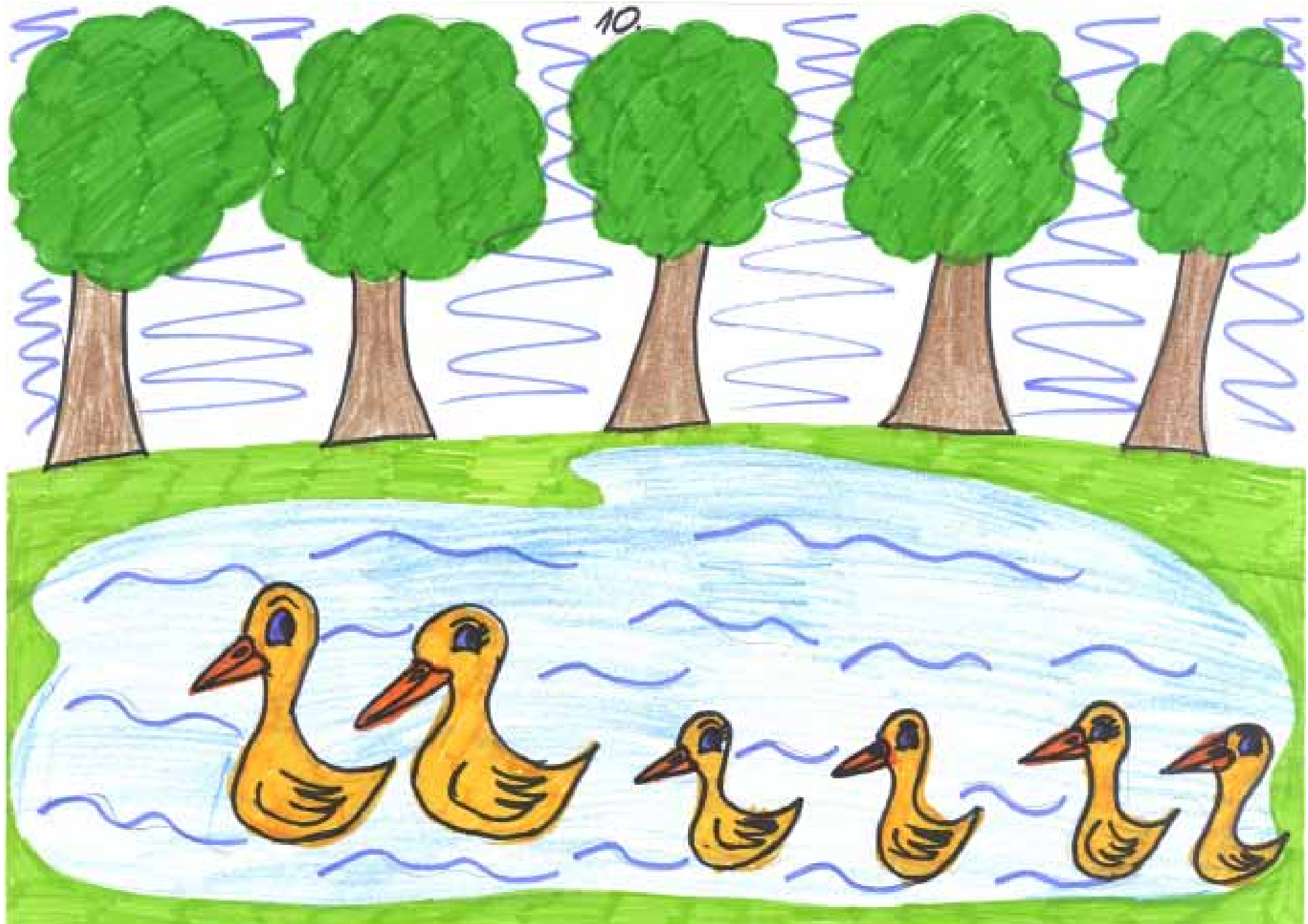
„Krásne, krásne!“ nadchýnal sa Čimro. „To budú mať kačičky radosť!“

Pejko si vyhodil lopatu na chrbát a spokojne sa vracal domov. Po lopotnej noci tvrdo zaspal. Tu ho prebudil Strakulin radostný výkrik:

„Kačičky sa vracajú z jazierka!“

Pejko vyšiel z maštale. Unavené oči sa mu s úľubou upreli na kačičky čistučké a žltučké ako slniečko.

„To som rád,“ tíško zašomral a spokojný vkročil do maštale.

AKO ŠIEL PEJKO NA TRH

„Idem na trh ovos kúpiť. Všetok sa nám minul,“ koník Pejko pozrel na kravku. „Nepotrebuješ voľačo?“

„Ba veru potrebujem,“ riekla kravka Strakuľa. „Kúp vrecko soli.“

„Vidíš, takmer som zabudol!“ natešene zvolal Pejko. „Aj soľ sa nám už minula!“

„Čo sa deje? Čo sa deje?“ začvirikal vrabčiak Čimro, ktorý sa zrazu zjavil v malom oblôčku maštale.

„Deje sa veľmi veľa,“ zazubil sa Pejko. „Ide sa na trh!“

„Na trh?“ potešil sa Čimro prenáramne. „Tam som tak dávno nebol!“

„Len sa vy pekne spýtajte, či aj zvieratká z dvora čosi nepotrebujú,“ napomenula Pejka s Čimrom kravka Strakuľa.

„Už letím,“ začvirikal Čimro a rýchlo odletel na dvor za zvieratkami.

Neprešla dlhá chvíľa, Čimro priletel do maštale a zhurta pustil: „Ták, prasiatko potrebuje vrece kukurice, sliepočky, húscky a kačičky dovedna tri vrecúška pšenice, psík Lapaj novú misku na vodu, lebo tá stará mu tečie.“

„Zabudol si na kohútika,“ pristavil Pejko vrabčiak Čimra.

„Nezabudol!“ bránil sa Čimro. „Dobre si pamätám, čo kohútik chce! Kohútik chce zrkadielko.“

„Zrkadielko?“ prekvapene pokrútil hlavou Pejko. „Načo je kohútikovi zrkadielko?“

„Čvirik, ty nevieš? Čvirik, veď uvidíš!“ chichotal sa Čimro.

„Ja som chcel, aby si každé zvieratko želalo čosi užitočné,“ s nevôľou zafľkal Pejko.

„Nebavte sa toľko a choďte! Na trhu vám všetko vypredajú!“ durila Strakuľa Pejka s Čimrom.

Pejko s Čimrom sa náhlivo vybrali na trh. Čo ak by mala kravka pravdu a na trhu by nič, alebo takmer nič nekúpili? No nakoniec kúpili všetko, čo potrebovali.

Natešení sa vracali domov. Zvieratká z dvora ich už netrpezlivo vyzerali.

„Kukuričku máte?“ volalo prasiatko.

„A kúpili ste mi novú misku?“ nedočkavo vyzvedal psík Lapaj.

„Len chvíľku počkajte!“ začvirikal Čimro. „Na každého sa dostane!“

A skutočne, každé zvieratko z dvora dostalo, čo si bolo želalo. Posledné vytiahol Pejko zrkadielko. Bolo nádherné! Lúče slnka sa v ňom odrážali ako jagavé blesky. Pejko podal zrkadielko kohútikovi. Kohútik nedočkavo schytil zrkadielko a pozorne si v ňom začal obzerať červený hrebienok. Predsa každý poriadny kohút musí mať pekný hrebienok! Spokojný s hrebienkom a so zrkadielkom radostne zakikirikal.

„To je krásne zrkadielko!“ závistlivo kvíklo prasiatko. „Aj ja by som také chcelo! Bez zrkadielka nevidím, či som ufúľané.“

„Aj my by sme také chceli,“ volali sliepočky, húscky aj kačičky. „Chceme vedieť, či sme pekné!“

„Pravdaže ste!“ uisťoval ich Čimro.

„No bez zrkadielka to nevidíme!“ plačlivo trvali na svojom sliepočky, húscky aj kačičky.

„Veru, aj mne by sa také zišlo do našej maštale,“ ostýchavo sklopila oči kravka Strakuľa.

„Hm,“ prekvapene pokrútil hlavou Pejko. „Ozaj som nevedel, že zrkadielko je tak náramne užitočná vec!“

AKO PEJKO NECHCEL, ABY LAPAJ HAVKAL

„Haúú! Haúú!“ ozývalo sa hlasno z dvora.

„Pejko, nože sa choď pozrieť, čo sa prihodilo Lapajovi, že tak nahlas zavýja,“ kravka Strakuľa pozrela prosebne na koníka. „Vonkoncom sa tu nedá oddychovať.“

„To veru nie,“ nahnevane prikývol Pejko. „Som náramne zvedavý, čo sa mu prihodilo.“

„Nič sa mu neprihodilo, veru nič,“ zvestoval vrabčiak Čimro.

„To len Lapaj zavýja, aby sa sem žiaden zlodej neodvážil.“

„Akýže zlodej!“ nahnevane zafňkal Pejko. „Roky tu žiadny zlodej nebol.“

„Odkáž Lapajovi, nech nehavčí. Chceme si s kravkou na chvíľu zdriemnuť,“ riekol Pejko Čimrovi a hlasno zívol.

„Už letím,“ začvirikal Čimro a vyfrnkol von maštaľným oblôčkom.

Netrvalo dlho a Lapajovo hlasné havkanie utíchlo.

„Ach, to krásne ticho!“ pochvaľoval si Pejko. „Konečne si môžeme na chvíľku zdriemnuť.“

Pejko pozrel na kravku, no Strakuľa mala privreté oči a Pejkovi sa zdalo, že tíško pochrapkáva. Vtom dvor preťalo hlasné „kotkodáák!“

„Tu sa naozaj jedno zviera nevyspí!“ nevrlo zaerdžal Pejko.

„Čimro!“ zvolal Pejko na vrabčiaka. „Nože zaeť vyzvedieť, čo sa prihodilo sliepočke.“

Čimro odletel k sliepočkám na výzvedy. O chvíľu prišiel so smutnou zvesťou: „Bielej sliepočke sa stratilo vajíčko.“

„Bielej sliepočke sa stratilo vajíčko?“ začudoval sa Pejko. „Veď na dvore sa dosiaľ nikdy nič nestratilo!“

„Nestratilo, nestratilo,“ nadurdene zašomral Čimro. „Lenže doteraz ani nik nezakazoval Lapajovi havkať.“

„Čo to čvirikáš?“ nasrdil sa Pejko. „Ty myslíš, že kvôli mne sa bielej sliepočke stratilo vajíčko?“

„Áno, tak! Áno tak!“ uvzato kýval hlávkou Čimro.

Pejko zneistel. Skrúšene pozrel na Čimra a previnilo riekol: „Musím nájsť sliepočkino vajíčko! Len, kde ho hľadať?“

„Nemusíš ho hľadať. Viem, kde vajíčko je,“ dôležito odvetil Čimro.

„Vieš? Povedz!“ Pejko uprel prosebný pohľad na vrabčiaka Čimra.

„Videl som, ako sliepočkino vajíčko ukradla lasica,“ ustráchané šepol Čimro.

„Lasica!“ zúfalo skríkol Pejko. „Zaraz tam musíme ísť!“

Pejko s Čimrom sa vybrali k lasici. Nazreli do nory a čo nevideli? Sliepočkino vajíčko. Pejko rýchlo vybral vajíčko z nory, uložil ho opatrne do košíčka a náhlil sa domov. Čimro zatiaľ letel na dvor oznámiť sliepočke radostnú zvesť.

„Ďakujem ti, Pejko, že si zachránil moje vajíčko,“ natešene ďakovala biela sliepočka a uprela na Pejka prosebný pohľad: „Myslím, že psík Lapaj by mal predsa havkať.“

„Veru by mal!“ prikývol Pejko a rozpačito hrabol kopýtkom.

AKO PEJKO POŽIČAL BELKOVI PRETEKÁRSKE PODKOVÍČKY

„Pozri, Pejko, ide k nám Rysuľa,“ udivene riekla kravka Strakuľa a tíško šepala: „Čo len môže chcieť?“

„Uvidíme!“ zazubil sa koník Pejko a pokojne prežúval šťavnatú trávu.

„Áááá, voľačo by som od Pejka potrebovala,“ ustarane zastala v maštálných dverách kravka Rysuľa.

„Čo také?“ opäť sa zazubil Pejko. „Ak môžeme, pomôžeme.“

„To by Belkovi zaiste náramne pomohlo,“ potešila sa Rysuľa.

„Nože nám láskavo prezrad', čo by Belkovi pomohlo?“ prísny hlasom sa ozvala Strakuľa.

„Nóó,“ opatrne zatiahla Rysuľa. „Belko by potreboval závodné podkovičky, čo si Pejko nedávno kúpil.“ Rysuľa bázlivo pozrela na Pejka.

„Moje závodné podkovičky?“ zarazil sa Pejko. „Načo budú Belkovi? Azda nejde pretekať?“

„Ba veru ide!“ radostne vyhrkla Rysuľa. „No bez závodných podkovičiek nemôže preteky vyhrať,“ tíško dodala.

„Dobre, požičiam Belkovi podkovičky,“ veľkoryso súhlasil Pejko. „Dúfam, že preteky vyhrá.“

„Neviem, čvirik! Neviem, čvirik, či Belko preteky vyhrá,“ pochybovačne začvirikal Čimro.

„Čuš! Čimro!“ nahnevane zahriakla Čimra kravka Strakuľa.

„Prečo by Belko nemohol preteky vyhrať? Má predsa najlepšie závodné podkovičky!“

„Uvidíme! Čvirik! Uvidíme! Čvirik!“ smial sa Čimro a vyfrnkol von z maštale.

Na druhý deň Pejko s kravkou Strakuľou videli, ako sa k nim z nohy na nohu vlečie kravka Rysuľa.

„Čo si taká utrápená, Rysuľa! Stalo sa vari niečo?“ vyzvedala Strakuľa.

„Veru stalo, stalo!“ nariekala Rysuľa.

„Azda Belko preteky nevyhral?“ zvolal Pejko so zlou predtuchou a chlácholivo dodal: „Nemôže byť každý prvý!“

„Ja viem,... nemôže byť každý prvý,“ slzila Rysuľa. „Prečo však bol Belko úplne posledný, tomu naozaj nerozumiem. Mal predsa najlepšie závodné podkovičky!“

„To je nad slnko jasné! Čvirik!“ smial sa vrabčiak Čimro. „Ved' ani jediný raz netrénoval!“

AKO PEJKO POMOHOL MALÉMU ZAJKOVI

Na vrátkach maštale ktosi tíško zaklopal.

„Pejko, nože pozri, kto to klope,“ riekla koníkovi kravka Strakuľa. Pejko otvoril vrátka a prekvapene zvolal: „Strakuľa, máme hosťa!“

„Akého hosťa? Nikoho nečakáme,“ prekvapila sa Strakuľa.

„Akého hosťa. Akého hosťa,“ nespokojne zafrkal Pejko. „Nože sa pod' pozrieť!“

Kravka vyšla pred maštalné vrátka a koho nevidela? Pred vrátkami skormútene čupel malý zajko. Ušká mal sklopené, v očiach slzy a triasol sa na celom tele.

„Ja...ja... ja som sa stratil,“ vyjachtal a prosebne sa zahľadel na Pejka a na Strakuľu: „Nepomohli by ste mi nájsť moju mamku?“

„Tvoju mamku?“ Pejko so Strakuľou sa na seba udivene pozreli. Pejko chvíľočku premýšľal a odrazu radostne zvolal: „Pravdaže ti nájdeme tvoju mamku, povedz len, kde bývaš?“

„Na tej najzelenšej a najšťavnatejšej lúčke na svete,“ pohotovo odvetil zajko.

„Hm,“ zneistel Pejko. „Jakživ som o takej lúčke nepočul. Veru by som sa i ja rád na takej lúčke popásol. No...tuná Strakuľa vari o nej dačo vie,“ Pejko i malý zajko sa s nádejou pozreli na kravku.

„Veru ani ja som o takej lúčke nepočula,“ pokrútila hlavou Strakuľa. „No vrabčiak Čimro lieta kade-tade, hádam by o nej mohol čosi vedieť.“ Strakuľa s nádejou pozrela na Čimra. Lež ani Čimro, hoc polietal svet krížom-krážom, ani on o takej lúčke nepočul.

Zajko sa rozplakal: „Ako teraz nájdem svoju mamku?“

„Nerumá zgaj! Tvoju mamku nájdeme, akože sa Pejko volám,“ tíšil malého zajka koník Pejko. „Zájdeme za starou múdrou sovou. Ona určite o tvojej najzelenšej a najšťavnatejšej lúčke bude čosi vedieť.“ Pejko s Čimrom sa aj s malým zajkom vybrali za starou múdrou sovou.

„Uhúú, uhúú,“ zahúkala sova, keď jej vyjavili, po čo k nej prišli. „Choďte len stále rovno a rovno.“

Pejko, Čimro a malý zajko sa vybrali smerom, ktorý im sova ukázala. Šli stále rovno a rovno a keď sa im už marilo, že na lúčku nikdy nedôjdu, vtom sa len čosi prenáramne zazelenalo. Lúčka! Najzelenšia a najšťavnatejšia na svete! Uprostred lúčky sedela zajkova mamka a ronila slzy veľké ako tie najväčšie hrachy.

„Mamička, neplač!“ vykrikoval zajko a od samej radosti sa dvomi kotrmelcami ocitol priamo v mamkinom náručí.

„Oj, či si ma len vyľakal!“ prísne zvolala zajkova mamka, no oči jej žiarili šťastím.

„Som rád, že sme našli zajkovu mamku,“ spokojne zafrkal Pejko a s chuťou sa zahryzol do najzelenšej a najšťavnatejšej trávy na svete.“

Napísala Eva Bieliková

Ilustrovala Mária Oláhová

Vydalo vydavateľstvo Združenia komunitného vzdelávania VIRTÁ, Vodárenská 5, 040 01 Košice

Vydané ako elektronická publikácia v roku 2010

Zodpovedný redaktor a technický redaktor Andrej Stančík